

Protokoll fört vid enskild föredragning

Infrastrukturavdelningen
Transportbyrån, I2

Beslutande
Minister
Camilla Gunell

Föredragande
Upphandlare
Anders Nilsson

Justerat
Omedelbart

Nr 14

Tillhandahålla patienttransporter med flyg mellan
Mariehamn och Åbo som en tjänst av allmänt ekonomiskt
intresse (SGEI)
ÅLR 2025/1351

Beslut

Besluts, att i enlighet med artikel 106.2 i EUF-fördraget och kommissionens beslut 212/21/EU, tillhandahålla flygtrafik för patienttransporter mellan Mariehamns flygplats (MHQ) och Åbo flygplats (TKU) som en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse (SGEI).

Beslutet gäller från och med 01.03.2025

Flygtrafik ska tillhandahållas, enligt fast tidtabell, vardagar med flyg till Åbo och hem från Åbo samma dag med sådant intervall att det möjliggör behandling på Åbo Universitets Centralsjukhus (ÅUCS).

Ersättning för uppdraget ska baseras på nettokostnaden för att tillhandahålla tjänsten, inklusive en rimlig vinst.

Kostnaden påförs anslag 74700, Övrig trafik, överföringar.

Motivering

Amapola Flyg AB som idag tillhandahåller flygtrafik på sträckan har meddelat att för närvarande är det inte möjligt att upprätthålla linjen på kommersiell grund.

Landskapsregeringen har undersökt marknaden för flyg och konstaterat att passagerarunderlaget på sträckan inte är tillräckligt för att någon kommersiell aktör är intresserad att ta upp trafiken på kommersiell basis.

Bakgrund

Ålands Hälso och sjukvård (ÅHS) har ett väl utbyggt samarbete med ÅUCS. ÅHS bedömer att de patienter som har störst behov av flygtransport till Åbo är cancerpatienter med seriell strålbehandling. Denna patientgrupp, som har seriebehandlingar som kan pågå flera veckor, är i stort behov att kunna åka fram och tillbaka samma dag under veckorna. Även om det är svårt att påvisa några direkta medicinska nackdelar av att genomgå

strålbehandling utan möjlighet att bo hemma, finns det flera studier som undersöker de psykosociala och fysiska aspekterna av strålbehandling. Strålbehandling är fysiskt och psykiskt krävande, och det är sannolikt att patienter som behöver bo borta under långa perioder, isolerade från sitt sociala nätverk under behandlingen, får en ökad känslomässig och social belastning som kan påverka återhämtningen. Utan daglig flygtrafik kan behandlingen också bli dyr för patienterna (hotellboende i 4-6 veckor samt alla måltider). Många som idag klarar av en kortare flygresa har svårt att klara av att åka med färja.

Nr 15

Tilldela uppdrag för flyg mellan Mariehamn och Åbo som inrättats som tjänst av allmänt ekonomiskt intresse (SGEI)

ÅLR 2025/1351

Beslut

Besluts, att i enlighet med artikel 106.2 i EUF-fördraget och kommissionens beslut 212/21/EU, och Landskapsregerings SGEI beslut 24.02.2025 att tilldela uppdraget för flygtrafik för patienttransporter mellan Mariehamns flygplats (MHQ) och Åbo flygplats (TKO) till Amapola Flyg AB.

Beslutet gäller från och med 01.03.2025.

Ersättning för uppdraget ska baseras på nettokostnaden för att tillhandahålla tjänsten, inklusive en rimlig vinst. Ersättningen beräknas uppgå ca 2 400 000€ för hela avtalstiden (01.03.2025 – 30.09.2028).

Kostnaden påförs anslag 74700, Övrig trafik, överföringar.

Avtal om tjänsten ska ingås med Amapola Flyg AB innan uppdraget startar enligt **bilaga 1, I225E15**, Avtal med Amapola om tilldelning av flygtrafik MHQ- TKU.

Motivering

Landskapsregeringen har undersökt marknaden för flyg och konstaterat att det mest effektiva båda ur kostnadsperspektiv och tjänsteperspektiv är att i detta läge direkt tilldela uppdraget till Amapola Flyg AB.

Bakgrund

Landskapsregeringen har 24.05.2025 beslutat att tillhandahålla flygtrafik för patienttransporter mellan Mariehamns flygplats (MHQ) och Åbo flygplats (TKO) som en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse (SGEI).

Avtal om tilldelning av flygtrafik att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (SGEI): Flygtrafik mellan Mariehamn (MHQ) Åland och Åbo (TKU) Finland

1. Parter

Ålands landskapsregering (nedan kallat "Uppdragsgivare" och – eller part/parterna)

PB 10160
Ax-22111 Mariehamn
Kontaktperson: Anders Nilsson

Amapola Flyg AB, org.nr. 556413–6595 (nedan kallat "Operatören" och – eller part/parterna)

Box 14237
114 40 Stockholm, Sverige
Kontaktperson: Erik Salén

2. Avtalets bakgrund och syfte

Uppdragsgivaren har den XX.XX 2025 (se protokoll xxxx) fattat beslut att tillhandahålla flygtrafik mellan Mariehamn och Åbo som en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse (SGEI) enligt artikel 4 i kommissionens beslut 2012//21/EU.

Detta avtal syftar till att reglera flygtrafik mellan Mariehamn och Åbo, inklusive tidtabell, ersättningar och övriga villkor.

3. SGEI-kriterier

Uppdragsgivaren och Operatören åtar sig att följa uppdragsgivarens beslut om SGEI-kriterier och EU-kommissionens riktlinjer för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse. Detta inkluderar:

Flygtransporterna skall vara tillgängliga för patienter som behöver en snabb och säker transport till vårdinrättningar

Transporten skall vara nödvändig för att säkerställa att patienten får den vård som krävs inom en rimlig tidsram

Tjänsterna ska tillhandahållas utan diskriminering baserat på patientens nationalitet, bostadsort eller ekonomisk situation.

4. Flygtrafikens genomförande

Operatören åtar sig att genomföra följande flygningar

Antal flygningar per dag:	1 tur och returresa varje vardag
Flygplanstyp:	Fokker 50 med plats för 50 passagerare
Tidtabell:	Bilaga 1

5. Avtalstid

Avtalets giltighetstid: 2025-03-01 – 2028-09-30

Avtalet kan sägas upp av endera parten med sex månaders uppsägningstid.

6. Ekonomisk kompensation

Ersättningen för den tilldelade flygtrafiken skall baseras på nettokostnaden för att tillhandahålla tjänsten inklusive en rimlig vinst. Nettokostnaden definieras som skillnaden mellan intäkter från biljettförsäljning exklusive moms och de kostnader som uppstår i samband med drift av flygtrafiken.

För att täcka de kostnader som uppstår i samband med drift och en rimlig vinst ska Operatören vara berättigat till en intäkt exklusive moms på 3 000 Euro per avgång. Beloppet innehåller de kostnadsposter som definieras i bilaga 2. Nettokostnaden beräknas genom att från den berättiga intäkten dra av passagerarintäkter

Nettokostnaden debiteras Uppdragsgivaren genom en avräkning den 5:e i månaden efter och faktureras med en betalningstermin om 15 dagar netto. Fakturering kostnader beräknas i euro.

Då bränslepriset utgör en del i kostnaden som kan fluktuera mycket ska särskild avräkning av kostnader för bränsle göras en gång per år för föregående år. Senast den 15 februari ska underlag skickas till Uppdragsgivaren. Bränslekostnadens andel i totala kostnaden beräknas till 10%. Bränslepriset vid årets slut måste skilja mer än 10% från senaste beräkning eller startdatum för att någon kompensation ska utgå. Kompensationen kan gå i båda riktningar och regleras på närmast kommande faktura eller via särskild avräkning vid uppdragets slut.

Operatören skall vara transparent med kostnader och redovisning av de offentliga medel som används för att finansiera patienttransporterna

Regelbunden rapportering och granskning ska säkerställa att medlen används på ett korrekt sätt.

7. Beräkning av rimlig vinst.

Ersättningen för uppdraget får inte överstiga det belopp som krävs för att täcka de nettokostnader som uppkommer vid fullgörandet av uppdraget, med hänsyn till Operatörens intäkter i samband därmed samt till en rimlig vinst.

Rimlig vinst definieras som avkastning på försäljning och beräknas som EBIT-marginal, det vill säga resultatet före skatt och räntor. EBIT-marginalen får ej överstiga 6,50 % och räknas ut enligt följande formel:

EBIT (Vinst före räntor och skatt): Totala Intäkter – Totala kostnader (exklusive) finansiella poster och skatt

EBIT-marginal: EBIT/Totala intäkter

De kostnads- och intäktsposter (utöver Uppdragsgivarens ersättning) som ska beaktas framgår av bilaga 2.

Uppföljningen görs månadsvis vid fakturering.

8. Ansvar

Operatören ska ha giltiga försäkringar som täcker alla potentiella skador och ansvar som kan uppstå under flygningarna. Operatören ansvarar för att teckna erforderliga försäkringar för sin verksamhet, inklusive ansvarsförsäkring innefattande person- och sakskada samt egendomsförsäkring.

För det fall ersättningsanspråk riktas från tredje man och det går att härleda anspråket till Operatörens vårdslöshet ska Operatören, i de fall ersättningen utbetalas av den andra Parten, ersätta Parten med motsvarande belopp.

9. Force majeure

Ingen av parterna ska hållas ansvarig för underlåtenhet att fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtala om sådan underlåtenhet beror på händelser utanför deras rimliga kontroll, inklusive men inte begränsat till naturkatastrofer, krig, terrorism, arbetskonflikter, myndighetsbeslut, pandemier eller andra oförutsedda händelser (hädanefter kallade ”Force Majeure”).

Under en Force Majeure händelse ska den drabbade parten omedelbart meddela den andra parten och vidta alla rimliga åtgärder för att minimera effekterna av händelsen. Om Force Majeure-händelsen varar längre än en (1) månad, skall parterna träffas för att diskutera en lämplig lösning.

10. Överlåtelse

Detta är ett avtal mellan Amapola och Ålands landskapsregering. Det är inte möjligt att överlåta rättigheterna eller skyldigheterna enligt avtalet.

11. Uppdragsgivarens rätt att säga upp avtalet

Uppdragsgivaren har rätt att säga upp detta Avtal i förtid med tre (3) månaders uppsägningstid om Operatören i något väsentligt avseende underlåtit att fullgöra sina förpliktelser enligt Avtalet och, för det fall rättelse kan vidtas, rättelse inte gjorts inom en månad efter det att Uppdragsgivaren skriftligen anmodat Operatören att vidta rättelse. Med väsentlig underlåtenhet avses att trafikåtagandet inte fullgörs enligt Kravspecifikation (avtalsbilaga 1) eller att Operatören vid upprepade tillfällen underlåter att uppfylla sina förpliktelser i övrigt enligt Avtalet.

Uppdragsgivaren har rätt att med omedelbar verkan säga upp detta Avtal om Operatören eller någon av dess företrädare:

- är i konkurs eller likvidation, är under tvångsförvaltning eller är föremål för ackord eller tills vidare har inställt sina betalningar eller är underkastad näringsförbud,
- är föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning, ackord eller liknande förfarande,
- är dömd för brott som gäller yrkesutövningen enligt dom som vunnit laga kraft,
- har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen,
- inte har fullgjort sina skyldigheter som gäller skatter eller sociala avgifter,
- saknar giltig operativ licens (OL), eller sitt driftscertifikat (AOC)

Den uppsagde parten är skyldig att ersätta den andre parten för de merkostnader som kan uppstå till följd av uppsägningen.

12. Ändringar

Ändringar av och tillägg till detta avtal ska vara skriftliga och undertecknade av parterna för att vara bindande.

13. Tillämplig lag och tvist

Svensk lag ska tillämpas på detta avtal. Tvist om tolkning eller tillämpning av detta Avtal ska avgöras av svensk allmän domstol.

Underskrift

Detta avtal signeras digitalt.

24-02-2025

Ålands landskapsregering

Infrastrukturminister

Camilla Gunell

Upphandlare

Anders Nilsson

24-02-2025

Amapola Flyg AB

VD

Erik Salén

Bilaga 1. Tidtabell

Tidtabell Mariehamn (MHQ) – Turku (TKU)

Period: 2025-03-01 – 2028-09-30

Flygplanstyp: Fokker 50

Antal säten: 50

Flightnr	From	To	DEP	ARR	FREQ
HP 285	MHQ	TKU	11:00	11:30	12345..
HP 286	TKU	MHQ	16:15	16:45	12345..

Kostnader och intäkter

EUR KURS

11,47

	Alla poster anges i EURO	
--	---------------------------------	--

	Kostnader	
	Flygplatsavgifter	
7	Passageraravgifter (avresande passagerare)	*
8	Handling (ramp, pax, stationstjänster)	380 *
9	Start- och landningsavgifter	108 *
10	Parkering AC	55 *
11	Nattstopp (hangar)	*
12	Avisning	175 *
13	Terminalnavigationsavgifter (TNC)	137 *
14	Summa	855

	Flygtrafiktjänstavgifter	
15	Eurocontrol (undervägsavgift)	36 *
16	Summa	36

	Bränslekostnader	
17	Flygfotoegen, övriga bränslekostnader	348 *
18	Summa	348

	Personalkostnader	
19	Löner (inkl. sociala avgifter och semester)	426 *
22	Summa	426

	Flygplanskostnader	
25	Underhållskostnader (tekniker/mechaniker, underhållsprogram)	908 *
29	Summa	908

	Övrigt	
40	OH-kostnader, max 15 % av posten 19 Löner	327 *
42	Summa	327

	Sammanställning	
	Totala kostnader	2 900
	Vinst (avkastning på försäljning)	100
	Kostnad per DEP	3 000